

**Витяг з протоколу № 16
засідання кафедри обліку і оподаткування**

від 30 квітня 2025 р.

Присутні:

Зав. кафедри: д.е.н., проф.
Баланюк І.Ф., д.е.н., проф.
Василюк М.М., д.е.н., проф.
Лещук Г.В., д.е.н., проф. Сас Л.С.,
к.е.н., доц. Гнатюк Т.М., к.е.н., доц.
Шкроміда В.В., к.е.н., доц.
Шкроміда Н.Я., к.е.н., доц.
Максимів Ю.В., к.е.н., доц. Івасюк Н.Б.,
PhD, асист. Кузьмін Т.Л.
Лаб: Верб'яна Т.В.

Порядок денний:

1. Про обговорення та затвердження проєкту освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” спеціальності D1 “Облік і оподаткування” галузі знань D “Бізнес, адміністрування та право” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

СЛУХАЛИ:

Завідувач кафедри Баланюк Іван Федорович зазначив, що з 18.03.2025 р. по 18.04.2025 р. проєкти освітніх програм були оприлюднені на офіційному сайті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та впродовж визначеного періоду робочими групами приймалися пропозиції, рецензії, відгуки, а також проводилось опитування за групами стейкхолдерів.

15.04.2025 р. кафедра обліку і оподаткування провела розширену зустріч із стейкхолдерами для остаточного обговорення проєктів освітніх програм спеціальності D1 “Облік і оподаткування”.

У зустрічі взяли участь провідні фахівці галузі, представники наукової спільноти, випускники, здобувачі освітніх програм, роботодавці та науково-педагогічні працівники кафедри.

Були присутні:

Афанас'єва Інна Іванівна, к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Національна академія статистики, обліку та аудиту;

Гавриленко Валентина Олександрівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, аналізу і оподаткування, Черкаський державний технічний університет;

Гнатишин Людмила Богданівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького;

Дем'янишина Олеся Андріївна, к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;

Замазій Оксана Василівна, д.е.н., професор, проректор з наукової роботи, Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут;

Здирко Наталія Григорівна, д.е.н., професор, директор Навчально-наукового інституту економіки та управління, Вінницький національний аграрний університет;

Ліба Наталія Степанівна, д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівський державний університет;

Лоханова Наталія Олексіївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту, Одеський національний економічний університет;

Малюга Наталія Михайлівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Поліський національний університет;

Мазур Наталія Анатоліївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка;

Мельник Людмила Юріївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Уманський національний університет садівництва;

Овсюк Ніна Василівна, д.е.н., професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Національна академія статистики, обліку та аудиту;

Пилипів Надія Іванівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника;

Свиноус Іван Вікторович, д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування, Білоцерківський національний університет;

Скоробогата Лариса Вікторівна, к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Хмельницький національний університет;

Струк Наталія Семенівна, д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту, Львівський національний університет імені Івана Франка;

Шостак Ірина Іванівна, к.пед.,н., доцент, завідувач кафедри іноземних мов, Одеський національний економічний університет;

Яценко Вікторія Федорівна, к.е.н., доцент, керівниця навчального відділу Херсонського державного університету;

Бліннікова Олена Володимирівна, начальник Головного управління статистики в Івано-Франківській області;

Смушак Михайло Володимирович, к.е.н., заступник міського голови – директор департаменту інфраструктури, житлової та комунальної політики Івано-Франківської міської ради;

Брегін Ольга Євгенівна, директор аудиторської компанії “Вектор аудиту”, сертифікований аудитор, голова Громадської організації “Спілка бухгалтерів Прикарпаття”;

Лимар Оксана Вікторівна, CEO в аутсорсинговій компанії “ВашБухгалтер”, сертифікований бухгалтер-практик;

Чучук Юрій Володимирович, виконавчий директор ТОВ “Аудит-сервіс ІНК”;

Лащук Юрій Михайлович, заступник начальника фінансового відділу міської ради Тлумацької територіальної громади, випускник освітньої програми;

Креховецька Людмила Генадіївна, головний бухгалтер ТОВ “КУА “Західінвест”, сертифікована (АССА ДіпІФР), випускниця освітньої програми;

Мельник Ігор Олегович, здобувач освітньо-наукової програми “Облік і оподаткування” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;

Мочернюк Надія Василівна, здобувачка освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” другого (магістерського) рівня вищої освіти;

Петренко Аліна Сергіївна, здобувачка освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;

Коник Романа Ярославівна, здобувачка освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

По першому питанню:

СЛУХАЛИ: Про обговорення та затвердження проєкту освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” спеціальності D1 “Облік і оподаткування” галузі знань D “Бізнес, адміністрування та право” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Максимів Ю.В. Участь у заходах AICPA & CIMA Global Academic Dialogue, AICPA & CIMA Faculty Hour Series та інших заходах з підвищення кваліфікації засвідчила трансформацію вимог до підготовки майбутніх фахівців з обліку та звітності в умовах зростаючої уваги до сталого розвитку, нефінансової звітності, ESG-індикаторів. У сучасному бізнес середовищі роль бухгалтера виходить за межі лише фінансової інформації - він має забезпечувати якісне, повне та верифіковане інформаційне середовище для всіх зацікавлених сторін, включно із соціальними та екологічними аспектами діяльності підприємства. Це зумовлює потребу в розширенні змістового наповнення дисципліни “Звітність підприємства”, що можливо реалізувати лише за умов збільшення її кредитності (ЄКТС), оскільки в межах даного освітнього компонента вивчається також порядок формування фінансової звітності за НБ(С)БО (входить в предметний тест для вступу в магістратуру), управлінської звітності та статистичної звітності. У межах чинного обсягу дисципліни це зробити складно без ущільнення матеріалу або обмеження практичного компонента, що знижує ефективність засвоєння навчального матеріалу та відповідно не дає змогу якісно досягнути ПР02 та ПР04.

Також Максимів Ю.В. повідомила, що аналіз запитів студентів свідчить про актуальність перенесення вивчення дисципліни “Фінансовий облік I” та “Фінансовий облік II” на 3-й та 4-й семестр відповідно. Починаючи з третього курсу, значна частина здобувачів вищої освіти прагне розпочати професійну діяльність за спеціальністю. Це відповідає сучасним тенденціям на ринку праці

та попиту з боку роботодавців, зокрема суб'єктів господарювання, що надають послуги з бухгалтерського аутсорсингу. Такі компанії готові брати студентів на роботу вже з третього курсу, за умови, що ті володіють базовими знаннями з фінансового обліку. Наявність профільних дисциплін у першій половині навчання дозволить студентам отримати необхідну підготовку для працевлаштування, а також сприятиме більш усвідомленому застосуванню теоретичних знань на практиці. Це підвищить мотивацію до навчання, дозволить швидше адаптуватися до вимог професійного середовища та розширить можливості для проходження стажувань і практик (такі можливості надають “PwS Lviv SDC”, BDO Україна тощо).

Таку пропозицію також підтримали доценти кафедри обліку і оподаткування Івасюк Н.Б. та Гнатюк Т.М., які забезпечують викладання вказаних освітніх компонент. В ході обговорення освітньої програми більшість стейкхолдерів відзначили таку пропозицію як позитивну та таку яка дає змогу досягнути цілей освітньої програми відповідно до її фокусу.

Максимів Ю.В. зазначила, що при оновленні освітньої програми частково враховано пропозицію студентки групи ОО-42 Грубеляс Аліни, а саме щодо пропозиції ввести замість курсової з “Основ бухгалтерського обліку і оподаткування” курсову роботу з “Фінансового та управлінського обліку” як таку яка дає змогу суттєво поглибити знання з вказаних дисциплін. Водночас в цьому контексті виступила Івасюк Н.Б., яка зазначила, що більше буде відповідати цілям освітньої програми поєднання в міждисциплінарній курсовій роботі Фінансового обліку та оподаткування.

Максимів Ю.В. зазначила, що отримано рецензії від д.е.н., професора, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету Малюги Н.М., яка вказала на потребу удосконалення організації виробничої практики. Зокрема, виробнича практика передбачена у 8-му семестрі обсягом 9 кредитів, проте написання кваліфікаційної роботи розпочинається вже у 6-му семестрі. Для забезпечення якісного виконання кваліфікаційної роботи, особливо другого розділу, що базується на матеріалах підприємства – бази практики, доцільно розподілити обсяг практики: 3 кредити у 7-му семестрі та 6 кредитів – у 8-му семестрі навчання.

Максимів Ю.В. доповнила, що подібна пропозиція також пролунала під час обговорення освітньої програми 15 квітня 2025 р., а саме від к.е.н., доцента, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Національної академії статистики, обліку та аудиту Афанасьєвої І.І., а також від Здирко Н.Г. д.е.н., професора, директора Навчально-наукового інституту економіки та управління Вінницького національного аграрного університету. Петренко А., здобувачка освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти також зазначила що було б краще швидше здобувати практичні навички на базах практики і мати можливість писати кваліфікаційну роботу на основі даних підприємств баз практики вже у 7-му семестрі навчання.

Також рецензія надійшла від к.е.н. доцента кафедри обліку, фінансів та підприємництва, Херсонського державного університету Яценко В.Ф., яка зазначила, що в освітній програмі часто наводяться слова і словосполучення, які потребують осучаснення. Так, “навчальний” процес пропонується замінити на “освітній”; “місця” проходження виробничої практики – на “бази” практики; “навчальна дисципліна” – на “освітня компонента”; “студентів” – на “здобувачів” тощо; ОК24 “Облік в державному секторі економіки” рекомендується опанувати здобувачами після вивчення ОК26 “Фінансовий облік 2”. Такий підхід, на думку Яценко В.Ф., забезпечить краще сприйняття і розуміння здобувачами освіти щодо особливостей побудови та специфіки ведення обліку в структурах державного сектору економіки.

У рецензії від роботодавця та випускника освітньої програми, директора аудиторської компанії “Вектор аудиту”, голови Громадської організації “Спілка бухгалтерів Прикарпаття” О.Є. Брегін вказано, що з огляду на особливості освітньої програми, доцільно розширити теми кваліфікаційних робіт таким чином, щоб вони враховували специфіку роботи малого бізнесу, а також специфіку обліково-аналітичного супроводу суб’єктів господарювання на умовах аутсорсингу. З метою поглиблення практичної складової освітньої програми та удосконалення комунікативних навичок з бухгалтерами-практиками доцільно робити відповідні зустрічі для здобувачів освіти.

Начальник Головного управління статистики в Івано-Франківській області Бліннікова О.В. у рецензії зазначила що саме випускники за спеціальністю “Облік і оподаткування” виступають головними відповідальними особами за підготовку, перевірку та подання статистичної звітності підприємств до органів державної статистики. Тому правильне розуміння методики заповнення фінансової та статистичної звітності, своєчасність подання, знання класифікацій та інструкцій Державної служби статистики України мають критичне значення для формування якісної офіційної статистики на регіональному та національному рівнях. З огляду на вищевикладене, запропоновано: передбачити розширення тем, пов’язаних зі фінансовою та статистичною звітністю, у межах існуючих дисциплін або ввести окремий курс; забезпечити практичну підготовку студентів на базі територіальних органів статистики в рамках проходження практики або проектної роботи. У цьому контексті важливо також передбачити систематичне організоване відвідування студентами територіальних органів Державної служби статистики України, що дозволить їм ознайомитися з реальними процедурами збору, обробки та аналізу статистичних даних, сформулювати уявлення про вимоги до звітності та побачити практичне застосування знань, здобутих під час навчання.

Максимів Ю.В. також зазначила, що надійшов відгук від к.е.н., заступника міського голови – директора департаменту інфраструктури, житлової та комунальної політики Івано-Франківської міської рад Смушак М.В. А саме запропоновано збільшити обсяг дисциплін, які розкривають специфіку роботи державного сектору економіки, бо на ринку праці відчувається дефіцит таких бухгалтерів.

Ряд пропозицій стейкхолдерів пов'язаний з необхідністю підсилення складової, яка стосується оподаткування суб'єктів господарювання. А саме Чучук Ю. В. виконавчий директор ТОВ "Аудит-сервіс ІНК" запропонував ОК "Облік в зарубіжних країнах" перенести у вибіркочу частину навчальних компонент, оскільки у циклі дисциплін професійної підготовки наявна освітня компонента ОК34 "Міжнародні стандарти фінансової звітності", яка забезпечує досягнення ПР18 і відповідних загальних і фахових компетентностей. Відповідно кількість кредитів, які при цьому вивільнюються запропоновано дати на збільшення дисциплін по оподаткуванню суб'єктів господарювання. Так, Лимар О.В. CEO в аутсорсинговій компанії "ВашБухгалтер", роботодавець запропонувала збільшити кількість кредитів на вивчення дисципліни "Оподаткування суб'єктів господарювання", зазначаючи що саме ці знання є критично важливими для практичної роботи бухгалтерів, які надають бухгалтерські послуги на умовах аутсорсингу. Ураховуючи часті зміни в податковому законодавстві та високу частку малого бізнесу в регіоні, розширення дисципліни дозволить краще підготувати випускників до реальних викликів професійної діяльності.

Максимів Ю.В. також повідомила про відгук від Пилипів Н.І. д.е.н., професора, завідувача кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Стейкхолдер запропонувала внести зміни до навчального плану та назвати дисципліну "Підприємницьке право" замість "Корпоративне право". Зміна назви навчальної дисципліни обумовлена необхідністю більш точного відображення реального запиту ринку праці та специфіки господарського середовища регіону, в якому реалізується освітня програма зі спеціальності "Облік і оподаткування". За статистичними даними, близько 95% суб'єктів господарювання регіону становить малий бізнес, включаючи фізичних осіб-підприємців, мікропідприємства, а також невеликі товариства з обмеженою відповідальністю. Для такої структури економіки більш релевантним є підприємницьке право, яке охоплює не лише норми, що регулюють діяльність корпорацій (як у випадку з корпоративним правом), а ширше коло правових аспектів підприємницької діяльності. Також запропоновано розширення розкриття питання сталого розвитку, якщо не окремою компонентою, то в структурі дисциплін, що передбачені освітньою програмою.

Гарант освітньої програми повідомила також про пропозицію від кандидата економічних наук, доцента кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Цюпи О.П.: перенести дисципліну "Бюджетна система" хоча б в 4 семестр, бо студенти/ки слухають дисципліну "Фінанси" одночасно з "Бюджетною системою" (не розуміючи суті фінансів та фінансової системи, вони уже вивчають бюджетну систему, яка є складовою державних фінансів).

Гарант також навела зауваження від Лоханової Н.О. д.е.н., професора, завідувача кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Одеського національного економічного університету щодо того що "Аудит" не може викладатись у 5-му семестрі, бо не викладалась дисципліна "Звітність підприємства". Відповідно

стейкхолдером запропоновано змінити посеместрове викладання для виправлення ситуації. На підтримку такої пропозиції виступила Василюк М.М., пропонуючи перенести дисципліну “Аудит” хоча б у 6 семестр.

Шкроміда Н.Я. Запропонувала в частині освітньої компоненти “Податкова система” зосередити увагу на темах, передбачених наказом МОН Про затвердження Програми предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування, №154 від 11.02.22р., та, відповідно, зменшити обсяг дисципліни до 3 кредитів ЄКТС. Відповідно освітню компоненту “Оподаткування суб'єктів господарювання” запропоновано збільшити до 6 кредитів з метою детального вивчення особливостей оподаткування відповідно до норм податкового законодавства. Знання принципів оподаткування, видів податків, порядку їх нарахування та сплати дає студентам глибоке розуміння того, як функціонує економіка та бізнес-сектор.

Баланюк І.Ф. Завідувач кафедри обліку і оподаткування, професор зазначив, що дисципліну “Основи бізнесу та соціальне підприємництво” слід замінити на “Економіка бізнесу та соціальне підприємництво”. Зміна назви узгоджується з міжнародними освітніми практиками, поглиблює економічний зміст курсу та відповідає потребам регіонального бізнес-середовища. Це сприятиме підготовці фахівців, здатних ефективно поєднувати економічні знання з соціальною відповідальністю в підприємницькій діяльності. В цьому контексті була також пропозиція від зовнішнього стейкхолдера, а саме під час обговорення д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету Малюга Н.М. зазначила, що “Основи бізнесу та соціальне підприємництво” доцільно за можливості перенести перед вивченням освітньої компоненти “Основи бухгалтерського обліку”, що покращить структурно-логічно схему освітньої програми.

Шкроміда В.В. Зазначив про перенесення вивчення дисципліни “Основи наукових досліджень” з 1-го на 2-й семестр навчання у зв'язку з тим, що у першому семестрі здобувачі лише адаптуються до університетського середовища, тому сприйняття складних понять, пов'язаних із методологією наукових досліджень, є утрудненим. Для ефективного засвоєння змісту дисципліни студенти мають мати базове розуміння своєї спеціальності, системи вищої освіти, а також ознайомитися з профільними дисциплінами. Також доцільно уточнити назву дисципліни з акцентом на академічну доброчесність, тобто назвати “Основи наукових досліджень та академічна доброчесність” з метою акцентування ролі академічної доброчесності як базового етичного принципу в освітньому процесі; підготовки до правильного оформлення курсової та кваліфікаційної роботи. Таку пропозицію підтримав завідувач кафедри обліку і оподаткування Баланюк І.Ф.

Сас Л.С. Зазначила про доцільність перенести вивчення навчальної дисципліни “Міжнародні стандарти фінансової звітності” на 5 чи 6 семестр, коли студенти будуть ознайомлені з “Фінансовим обліком І” та “Фінансовим обліком ІІ” та зможуть чітко ідентифікувати відмінності у веденні бухгалтерського обліку й відображенні у звітності окремих об'єктів за

міжнародними та національними стандартами. Водночас, Максимів Ю.В. зазначила, що здобувачка освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Коник Р. також запропонувала перенести дисципліну “Міжнародні стандарти фінансової звітності” із 4 семестру трохи пізніше, бо важко сприймається навчальний матеріал.

Баланюк І.Ф. Враховуючи проведену системну роботу з оновлення освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” спеціальності D1 “Облік і оподаткування” галузі знань D “Бізнес, адміністрування та право” першого (бакалаврського) рівня та врахування пропозицій стейкхолдерів прошу підтримати та рекомендувати Вченій раді економічного факультету затвердити освітньо-професійну програму першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D1 “Облік і оподаткування”.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити проект освітньо-професійної програми “Облік і оподаткування” спеціальності D1 “Облік і оподаткування” галузі знань D “Бізнес, адміністрування та право” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Завідувач кафедри

Іван БАЛАНЮК

Секретар

Тетяна ВЕРБ'ЯНА